

Dosarul nr. 3ra-315/22
2-21014877-01-3ra-06042022

Prima instanță: Judeătoria Bălți, sediul Central (jud. E. Balan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Gheorghe Cernogal,
în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea formulată de
Gheorghe Cernogal împotriva Primăriei comunei Iezărenii Vechi, raionul Sângerei,
terț Societatea cu Răspundere Limitată „DifervalStil”, cu privire la declararea
nulității absolute a actului administrativ individual defavorabil,
împotriva deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 1 februarie 2021, Gheorghe Cernogal a înaintat acțiune în ordinea
contenciosului administrativ împotriva Primăriei comunei Iezărenii Vechi, raionul
Sângerei, terț Societatea cu Răspundere Limitată „DifervalStil”, cu privire la
anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 5 iunie 2020, a depus cerere
de participare la licitație, cererea fiind înregistrată la Primăria comunei Iezărenii
Vechi sub nr. 02/1-32/4 din 5 iunie 2020. Totodată, a prezentat și buletinul de
identitate, taxa de organizare a licitației de 600 lei (confirmată prin ordinul de
încasare nr. TCRI-E100 din 20 noiembrie 2020) și acotul de 494 lei (confirmat
prin ordinul de încasare a numerarului nr. 8CRI-E100 din 20 noiembrie 2020).

A indicat că Primarul comunei Iezărenii Vechi l-a anunțat despre faptul că va
fi informat despre ziua desfășurării licitației, modul de desfășurare a acesteia și alte
aspecte procedurale.

Ulterior depunerii cererii de participare la licitație, a fost informat telefonic să
se prezinte pentru participare la licitație, pe data de 23 noiembrie 2020, orele 16:00.
Astfel că, în ziua desfășurării licitației, reclamantul s-ar fi prezentat la primărie, în
jurul orelor 13:00, unde ar fi fost rugat de către primar să aștepte în coridor pentru
a fi informat despre acțiunile ce urmau a fi întreprinse.

Însă, peste o perioadă de timp, reclamantul a fost informat că licitația a avut deja loc, în lipsa sa.

A învederat instanței că, conform procesului-verbal nr. 1 privind rezultatele licitației din 23 noiembrie 2020, cumpărătorul Societatea cu Răspundere Limitată „DifervalStil” a fost recunoscut câștigătorul licitației cu strigare și desemnat în calitate de cumpărător al terenului agricol cu suprafața de 0.35 ha, număr cadastral XXXXXXXXXXXX, amplasat în raionul Sângerei, satul Iezărenii Vechi, fiind vândut la prețul de 6 080 lei.

A opinat reclamantul că nu a fost admis în mod nejustificat la licitație, dreptul de participare la licitație fiindu-i îngădit prin acțiunile de rea-credință ale Comisiei de licitație, care nu l-a invitat la desfășurarea licitației din 23 noiembrie 2020.

Gheorghe Cernogal a solicitat declararea nulității absolute a procesului-verbal nr. 1 din 23 noiembrie 2020 privind rezultatele licitației de vânzare a terenului agricol cu S=0,35 ha, număr cadastral XXXXXXXXXXXX, amplasat în raionul Sângerei, satul Iezărenii Vechi.

Prin hotărârea din 1 aprilie 2021 a Judecătoria Bălți, sediul central, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Gheorghe Cernogal. S-a anulat procesul-verbal nr. 1 din 23 noiembrie 2020 al Comisiei de licitație din cadrul Primăriei comunei Iezărenii Vechi, raionul Sângerei, cu privire la rezultatul licitației.

La 6 aprilie 2021, Primăria comunei Iezărenii Vechi, raionul Sângerei, a înaintat cerere de apel nemotivată, iar la 31 mai 2021 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 1 aprilie 2021 a Judecătoria Bălți, sediul Central, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 1 aprilie 2021 a Judecătoria Bălți, sediul Central, și a fost pronunțată o nouă decizie, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată formulată de Gheorghe Cernogal împotriva Primăriei comunei Iezărenii Vechi, raionul Sângerei, Terț Societatea cu Răspundere Limitată „DifervalStil”, cu privire la declararea nulității absolute a actului administrativ individual defavorabil, drept neîntemeiată.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind neîntemeiată soluția primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sunt aplicabile prevederile Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.136 din 10 februarie 2009, iar comunicatul informativ publicat la 6 noiembrie 2020 privind desfășurarea la data de 23 noiembrie 2020 a licitației de vânzare a bunului imobil cu nr. cadastral al terenului XXXXXXXXXXXXa fost efectuat cu respectarea termenului prevăzut în pct. 11 din Regulament.

Comunicatul dat de Primăria com. Iezărenii Vechi, raionul Sângerei, la 13 noiembrie 2020, după cum rezultă din conținutul său, în esență, nu echivalează cu un anunț despre desfășurarea licitației în sensul punctului 11 din Regulamentul enunțat, acest comunicat fiind doar o rectificare a greșelii admise în anunțul de desfășurare a licitației în ce privește suprafața terenului scos la licitație.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar a conchis privind lipsa temeiurilor de anulare a actului administrativ pe motivul arătat de instanța de fond.

La 16 martie 2022, Gheorghe Cernogal a declarat recurs împotriva deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți (f.d. 152).

În susținerea recursului, a invocat dezacordul său cu soluția instanței de apel, considerând-o eronată, instanța interpretând în mod eronat normele de drept material pertinent speței și dând o apreciere arbitrară probelor, fapt ce a succedat emiterea unei soluții greșite și neîntemeiate pe cauza dată.

Învederează că eroarea pe care o invocă reprezintă o eroare de ordin procedural admisă de către autoritatea publică la emiterea actului administrativ, iar eroarea de ordin procedural, la fel ca și eroarea pe fond și formă, poate desinestătător să ducă la nulitatea actului administrativ.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la litera e): motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Examinând admisibilitatea cererii de recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acesteia, din următoarele motive.

Din materialele și lucrările dosarului rezultă că Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 23 decembrie 2021, dispozitivul deciziei fiind notificat recurentului în data de 4 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 160).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din coroborarea prevederilor legale precitate cu circumstanțele faptice constatate, Colegiul constată că începutul curgerii termenului de depunere a recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică

ziua de 5 ianuarie 2022, iar termenul-limită fiind data de 3 februarie 2022, ora 24.00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, Gheorghe Cernogal a depus recursul la Curtea de Apel Bălți pe 16 martie 2022 (f.d. 164), nu a comunicat instanței motivele pentru care a omis să dispună în termen de dreptul său procedural prevăzut de art. 245 alin. (1) Cod administrativ și nici nu a solicitat repunerea în termen.

Pe de altă parte, recurentul a specificat, în cererea de recurs, că ar fi luat cunoștință de conținutul deciziei instanței de apel la data de 21 februarie 2022, precizând că, în opinia sa, termenul de „decizie” de la art. 245 alin. (1) Cod administrativ presupune decizie motivată, astfel încât, în opinia sa, termenul de 30 de zile de la depunerea recursului urmează a fi raportat anume la momentul recepționării deciziei motivate a instanței de apel,

La aspectul dat, completul învederează că recurentul interpretează greșit prevederile Codului administrativ referitoare la calcularea termenelor de depunere a recursului și a motivării acestuia, precum și pe cele referitoare la noțiunea de „decizie” și relevă în acest sens următoarele.

La caz, incertitudinea juridică ce vizează începutul curgerii termenului pentru depunerea cererii de recurs și a motivării acesteia este strâns legată de noțiunea generică de „decizie”, care este una proprie Codului administrativ.

Așadar, pentru a înțelege sensul pe care legiuitorul a dorit să îl dea sintagmei „decizia instanței de apel” din art. 245 Cod administrativ, instanța de recurs atestă că prin noțiunea de „decizie” se subînțelege:

- 1) dispozitivul deciziei instanței de apel;
- 2) decizia motivată a instanței de apel;
- 3) dispozitivul hotărârii curții de apel, ca instanță de fond;
- 4) hotărârea motivată a curții de apel, ca instanță de fond.

Or, din coroborarea art. 191 alin. (2) și (3), art. 226, art. 240 alin. (3) și art. 245 Cod administrativ rezultă inechivoc că, după examinarea cererii de apel sau a acțiunii care ține de competența sa, instanța de apel adoptă decizia/hotărârea în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a hotărârii/deciziei instanței de apel căreia i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac. Iar motivarea, în scris, a deciziei/hotărârii adoptate are loc în termenul specificat la art. 226 alin. (2) și (4) și art. 240 alin. (3) Cod administrativ.

Asta, deoarece motivarea recursului se depune doar după notificarea hotărârii/deciziei motivate a instanței de apel, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul hotărârii/deciziei instanței de apel, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în hotărâre/decizie.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite (dies a quo), și anume:

- în temeiul art. 245 alin. (1) Cod administrativ, de la notificarea dispozitivului hotărârii/deciziei instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Notificarea se dispune de instanța de judecată, prin alegerea unei modalități stabilite de art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) Cod administrativ, prin urmare, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare a aducerii la cunoștință a dispozitivului hotărârii curții de apel, ca instanță de fond, sau deciziei instanței de apel.

Respectiv, notificarea dispozitivului hotărârii/deciziei instanței de apel participanților la proces are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

- iar în temeiul art. 245 alin. (2) Cod administrativ, de la notificarea hotărârii/deciziei motivate a instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Considerentele invocate supra sunt susținute și de faptul că depunerea recursului după notificarea hotărârii/deciziei motivate a instanței de apel, peste termenul de 30 de zile, reglementat la art. 245 alin. (1) Cod administrativ, ar contura o putere discreționară a părții interesate să aleagă momentul curgerii termenului de atac, ceea ce este contrar principiului securității raporturilor juridice.

În concluzie, se punctează că raționamentele abordate supra își regăsesc susținere și prin constatările din hotărârea nr. 6 din 19 martie 2016, § 61, prin care Curtea Constituțională a decelat că dreptul de a formula o contestație (cerere de recurs) nu poate fi exercitat, în mod efectiv, decât la data la care persoanei i se aduce la cunoștință actul contestat. În caz contrar, el riscă să devină unul teoretic și iluzoriu. Astfel, de vreme ce statul garantează un drept, el trebuie să creeze premisele realizării acestuia.

Pentru aceste motive, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, de la momentul notificării deciziei (dispozitivului) din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, recurentul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune recurs în interiorul termenului instituit la 245 alin. (1) Cod administrativ, termen ce începe să curgă din momentul notificării, mai exact din a doua zi după notificare, în speță 5 ianuarie 2022.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul din 16 martie 2022 a fost depus după expirarea termenului prevăzut de art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

În atare circumstanțe, Colegiul opinează că declararea recursului depus de Gheorghe Cernogal ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților,

cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Gheorghe Cernogal.

Conform art. 191 alin. (5), art. 244 și art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Gheroghe Cernogal se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu